

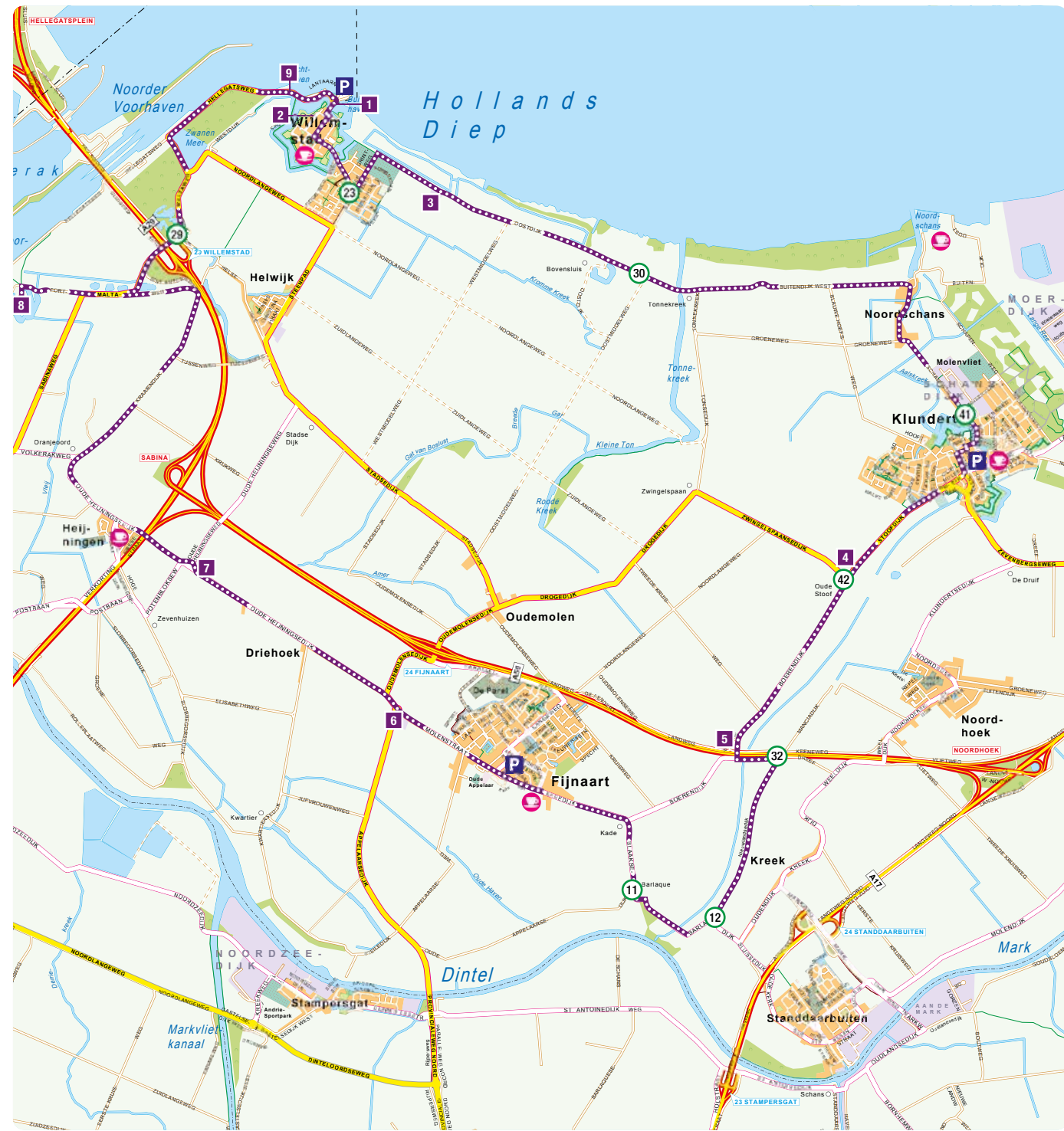
VVV i-punt Willemstad
Lantaardijk 12
4794 SP Willemstad
www.vvmoerdijk.nl

Colofon

Uitgave: mei 2017
Uitgever: Gezamenlijke heemkundige kringen, Gemeente Moerdijk
Bronnen en foto's: Canon van Moerdijk; Fortenroute West-Brabant;
'Die Overdraghe', Klundert; tracesofwar.com 'De Westhoek in nood'
Sponsor: Family Decroix (nabestaanden van de Spitfire-piloot)
Foto's: Anneke Moerenhout, Willem van Dranen
Ontwerp: ik-ook.nl · Druk: Gemeente Moerdijk
Redactie: Willem van Dranen

Bij de samenstelling van deze flyer is uiterste zorgvuldigheid betracht.
De redactie kan geen verantwoordelijkheid nemen voor eventuele onjuistheden.

WEST RIDING

fietsroute 34 kilometer

2017

In het spoor van
de Geallieerde bevrijders
van Noordwest-Brabant

Dit is een van de fietsroutes die zijn uitgezet ter herinnering aan de bevrijding van Noordwest-Brabant in november 1944. Dit gebied komt nagenoeg overeen met de huidige gemeente Moerdijk.

De naamgeving is afkomstig van de 49e (West Riding) Infanteriedivisie, een Britse divisie die in de 2e WO een groot aandeel had in de bevrijding van dit deel van de Brabantse Westhoek.

Deze route start in Willemstad. Gratis parkeren is mogelijk bij de havens. Volg vanuit het centrum de fietsroute naar knooppunt 23.

Belgische begraafplaats 1

Op de begraafplaats bij de rotonde, liggen 159 Belgische militairen begraven. De meesten, 134, waren krijgsgevangenen van de Duitsers en werden per schip naar gevangenkampen vervoerd. Zij kwamen om toen hun schip, de Rhenus 127, op het Hollandsch Diep op 30 mei 1940 op een mijn liep. Later werden hier 25 andere Belgische militairen begraven die elders waren gesneuveld.

Bunkercomplex 2

Aan het eind van de Raadhuisstraat vindt u vestingswerken uit de 19e eeuw. Ter verdediging van de ingang van het Hollandsch Diep hebben de Duitsers op de oude vestingswallen van Bastion Holland twee geschutbunkers gebouwd. Willemstad was in de 2e WO een onderdeel van de Atlantikwall.

→ Deze Duitse bunker staat gericht op het Volkerak (foto). De andere op het Haringvliet.

Willemstad

Begin november 1944 was Willemstad één van de laatste Duitse bolwerken in West-Brabant. Het stadje werd zwaar beschoten, de inwoners moesten vluchten naar onder meer de bunkers, het kruithuis en de forten De Hel en Sabina. Op 6 november staan de geallieerden voor de vesting. Een wapenstilstand wordt bereikt om burgers veilig de vesting te doen verlaten. De meeste evacués lopen naar Fijnaart en gaan dan per vrachtauto naar Breda. Een dag later geven de Duitsers zich over en Willemstad is bevrijd. De verwoestingen zijn groot, maar door de veilige schuilplaatsen en de evacuatie vallen er relatief weinig slachtoffers.

Vervolg uw route naar knooppunt 30.

Crashlanding Spitfire 3

Achter de huidige rioolzuiveringsinstallatie aan de Oostdijk heeft een Spitfire een noodlanding gemaakt; zie het herdenkingspaneel bij de inrit naar de rioolzuiveringsinstallatie.

Vanaf knooppunt 30 vervolg route naar knooppunten 41 en 42. Tussen deze twee punten komt u door het centrum van Klundert.

Klundert

Het centrum van de vestingstad Klundert is in november 1944 zwaar beschadigd door de gevechten tussen de Duitsers en de Geallieerden. Tweederde van de huizen wordt vernield, bijna het hele centrum is weg.

Op zondag 5 november 1944 trekken Engelse soldaten het brandende Klundert binnen. Bijna 80 inwoners zijn bij de oorlogshandelingen om het leven gekomen.

Na de bebouwde kom rijdt u nu op de Stoofdijk naar knooppunt 42.

Gecrashte Boston 4

Net voorbij de bebouwde kom van Klundert is rechts de crashlocatie van een Canadese lichte bommenwerper, een Boston. Zie het informatiepaneel bij knooppunt 42.

U vervolgt nu de route naar de knooppunten 32, 12 en 11. De route tussen de punten 32 en 12 loopt parallel met de Timberwolf-fietsroute.

Neergekomen Glider 5

Net voor het viaduct over de A59, achter de boerderij rechts (Mariahoeve), is een Engelse Glider neergekomen; zie het herdenkingspaneel.

Bij knooppunt 11 gaat u richting knooppunt 10. In het centrum van Fijnaart echter volgt u vanaf de T-kruising Kadedijk/Voorstraat de Molenstraat naar Heijningen.

Nieuwemolen 6

Net voorbij de huidige rotonde, de locatie van de voormalige nieuwe molen, is deze foto gemaakt van Britse militairen van het 4e bataljon Hallamshire, op weg naar Oudemolen.

Op de kruising Molenstraat/Oude Molensdijk/Oude Heijningsdijk gaat u linksaf naar het dorp Heijningen. Bij de afslag naar Willemstad, gaat u even van de dijk af naar het begin van de Oude Heijningseweg.

Noodlanding van Dakota 7

Op 17 september 1944 is naast de Oude Heijningseweg een Amerikaanse Skytrain (beter bekend als een Dakota) neergekomen. Zie het herdenkingspaneel ter plaatse.

Hierna vervolgt u de route en gaat u weer de dijk op naar Heijningen. Het routebordje naar knooppunt 29 op de T-kruis-

sing Kraaiendijk/Tussenweg wijst naar rechts, maar u blijft rechtdoor gaan op de Kraaiendijk. Aan het einde maakt u een scherpe bocht naar links en u slaat de Fortweg in. Aan het einde van deze weg kruist u de Maltaweg en u gaat vrijwel gelijk rechtdoor naar het Fort Sabina Henrica.

Fort Sabina Henrica 8

Fort Sabina, gebouwd begin 19e eeuw, werd in de 2e WO door de inwoners van Heijningen en de Stadsdijk als schuilplaats gebruikt. Het fort werd op 21 januari 1945 aangevallen door een Duitse patrouille die vertrok vanuit Goeree-Overflakkee en een poging deed om het fort in te nemen. Na een vuurgevecht werden twee Canadese militairen gevangen genomen, waarbij een van hen zwaar gewond raakte en later overleden is. Bij de ingang is een herdenkingsbordje voor de overleden Canadees. Voor openingstijden zie www.fortsabina.nl.

Komende van Fort Sabina, sla linksaf de Maltaweg op richting Willemstad. Net voorbij het viaduct onder de A59/A29 komt u weer op het knooppuntensysteem, bij knooppunt 29. Volg de route naar knooppunt 23.

Tankmuur 9

Tijdens 2e WO legden de Duitsers een tankmuur aan op de Westdijk. Het doel was het afsluiten van de weg voor vijandelijke tanks en voertuigen richting Willemstad.

U bent nu terug in Willemstad en aan het einde van deze fietsroute.